

HIZTEGIA

BIGARREN INDUSTRIA IRAULTZA

ARMA INDUSTRIA

Armen, teknologiaren eta ekipo militarren fabrikazioa barne hartzen duen enpresa-sektorea, bere jardueretan ikerketa, garapena, ekoizpena eta salmenta barne hartzen dituena.

AUTOMOBILA

Lurrez zirkulatzeko lau gurpileko ibilgailua, bolante baten bidez zirkulatu du, pertsonak garraiatzeko erabiltzen da, eta bederati laguntzako lekua du, gehienez ere.

BESSEMER BIHURGAILUA

Kalitate oneko eta kostu txikiko altzairua seriean fabrikatzeko balio izan zuen lehen fabrikazio kimikoko prozesua, burdinaren arazketa hobetzen duen airezko oxidazio-prozesu baten bidez.

BIGARREN INDUSTRIA-IRAULTZA

1870 eta 1914 bitartean, gutxi gorabehera, industrializazioaren bizkortzea eta ekoizpen-egituraren beste aldatzea bat eragin zuten elkarri lotutako aldatu prozesua da.

BURTSA

Lehengaiak, baloreak, akzioak, deribatuak eta beste finantza-tresna batzuk trukatzeko balore-merkatu ireki eta antolatua.

FARMAZIA INDUSTRIA

Gaixotasunak tratatzeko eta prebenitzeko produktu kimiko sendagarriak fabrikatzen, prestatzen eta merkaturatzen dituen enpresa-sektorea.

FORDISMOA

Ekoizpen modu bat da, seriean edo katean egitea dakarrena.

GAINBALIOA

Langleiak input gisa sortutako etekina, oro har enpresaburuaren soldataren balioa gainditzen duena.

GIDAGARRIA

Hegaldi gidatuan propulsiatzeko gai diren motorrez hornitutako aerostatoa, airea baino gas arinagoa (hidrogenoa edo helioa) hainbat depositu dituen bilgarri iragazgaitz eta aerodinamikoz estaltutako metalezko armazoi batez; bidaiariak edo salgaiak garraiatzeko esekitutako ontzitxo batez osatua.

HEGAZKINA

Aireontzi-mota honen ehundura airea bera baino astunagoa da, eta ezaugarri fisiko irtenenak hegala dira, saihetsetan jarrita dituenak, motor bakar batek edo batzuek egindako propulsiota, hegan egiteko aukera ematen diona.

HIRI MUGIKORTASUNA

Hiri-ingurunean gertatzen eta sortzen diren pertsonen eta salgaien joan-etorrien multzoa.

HOLDING

Bere interesak bermatzeko antzeko konpainien akzio pakete handiak erosten dituen konpainia.

INBERTSIO BANKUAK

Pertsona edo erakundeei kapitala biltzen, inbertitzen eta finantza-aholkularitzako zerbitzuak ematen laguntzen dien banku-eragilearen segmentu berezia.

INDUSTRIA ELEKTRIKOA

Energia elektrikoaren ekoizpena eta banaketa ematen duen industria da.

INPUT

Produktua edo zerbitzua egiteko behar diren elementu guztiak.

ITSASPEKOA

Urpean nabigatzeko gai den ontzia, estrategia- edo eraso-helburu militararako bereziki erabilia.

KANALA

Ur-ibilgua, jatorri natural edo artifizialekoa, aintziren edo ibaien ur-bolumen handia edo zabala ez duena, eta bertako urak ez dira hain azkarrak; kasu batzuetan, nabigatzeko aukera ematen du.

KARTELA

Merkatuko prezioei, ekoizpen-moduei eta banaketari buruzko akordioak lortzen dituzten antzeko ekoizpenetan aritzen diren konpainien elkarteak.

MEIJI

XIX. mendearen amaierako eta XX.aren hasierako aldia Japonian, non herrialdea munduko potentzia gisa eraikiz hasi zen modernizatzen eta mende balderatzen.

MONOPOLIOA

Produktu baten eskaintza saltzaile bakar batera murrizten den merkatu-egoera.

OUTPUT

Dagoeneko amaitutako produktu edo zerbitzuaren balioa, merkatuaren araberak.

PETROLIO-PUTZUA

Fluido erregaia, petrolioa edo hidrokarburo gaseosoak, aurkitu eta ateratzeko diseinatutako lurzorua zulatzea.

PETROLIOAREN DERIBATUAK

Lehengai gisa petrolioa erabiltzen duen findegi batean prozesatutako produktua da, ohikoenetako bi gasolina edo plastikoa dira, adibidez.

SOZietate ANONIMOA

Konpainia handien artean asko erabiltzen den enpresa-antolaketa kapitalista. Kapital osoa akziotan banatuta dago, bazkide bakoitzak konpainiaren kapitalean duen partaidetza ordezkatzen dutenak.

TAYLORISMOA

Lan-ingurunean egiten diren jardueren antolaketa zientifikoa edo arrazionala, produktibitatea areagotzeko mekanizazioa hautatzen posiblea denean.

TRASATLANTIKOA

Itsaso edo ozeano batetik ibilbide luzeak egiteko egokitutako ontzi handia.

TRENBIDE SAREA

Estatu bateko lurralde osoan tren bidezko garraio-sistema erkidea bermatzeko funtsezkoak diren azpiegiturak, bai nazioarteko trafikoko ibilbideei lotutakoak, bai autonomia-erkidegoak eta haien biztanlegune eta garraio-gune nagusietarako konexioak eta sarbideak lotzen dituztenak.

TRUST

Produktu baten ekoizpen-prozesuan urrats guztiak kontrolatzeko konpainien elkarte, merkatua kontrolatzeko eta lehia ezabatatzeko helburuarekin.

URREAREN SUKARRA

Presaka eta modu masiboan migratzen zuten langileek landa-eremuetara, urrearen aurkikuntza ikusgarria gertatu zen eremuetara. Batez ere Kalifornian, XIX. mendearen erdialdean, gertatu zenari egiten dio erreferentzia.

ZOLLVEREIN

Alemaniko Aduana Bata-suna, Prusiaren buruzagitzak 1834an sortutako aliantza alemaniar bat izan zen, lurralde barruko tarifak eta politika ekonomikoak kontrolatzeko. Oso urrats garrantzitsua izan zen berrekartzeko herrialdea.